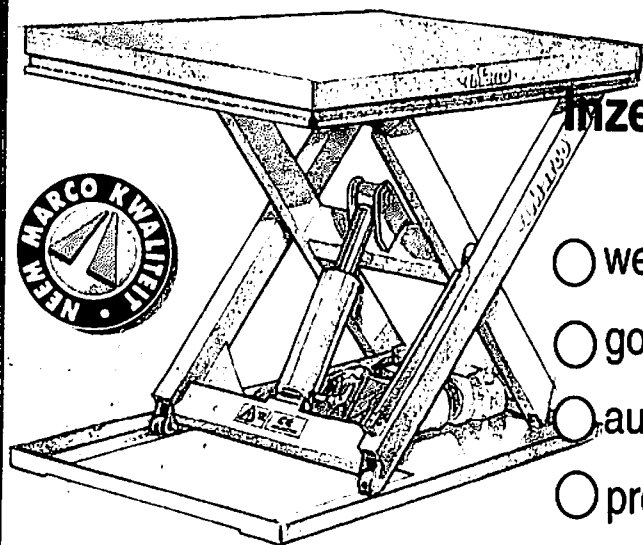

CHAARHEFTAFELS

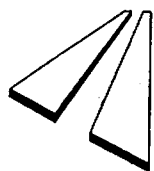
met de kracht van een neushoorn!

inzetbaar voor:

- ☐ werktafel
- ☐ goederentafel
- ☐ autolift
- ☐ produktielijnen
- ☐ laden en lossen
- ☐ allerlei
ergonomische
oplossingen

**Dé schaarheftafel
zonder consessies**

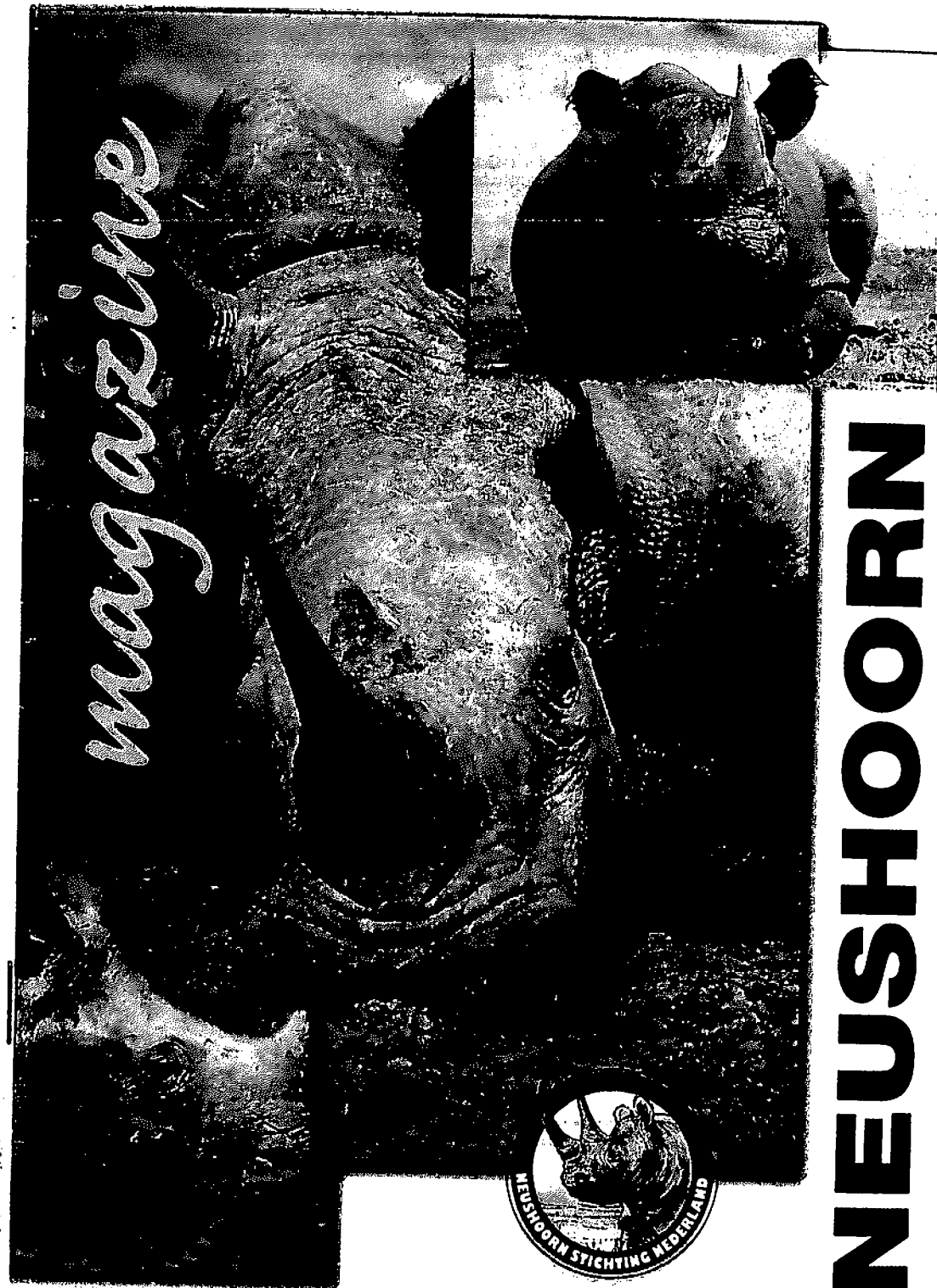

Marco

A. van Leeuwenhoekweg 15
2408 AL Alphen aan den Rijn

Officiële sponsor van de Neushoorn Stichting Nederland

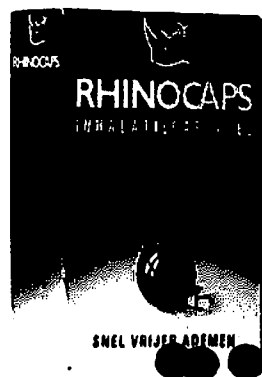
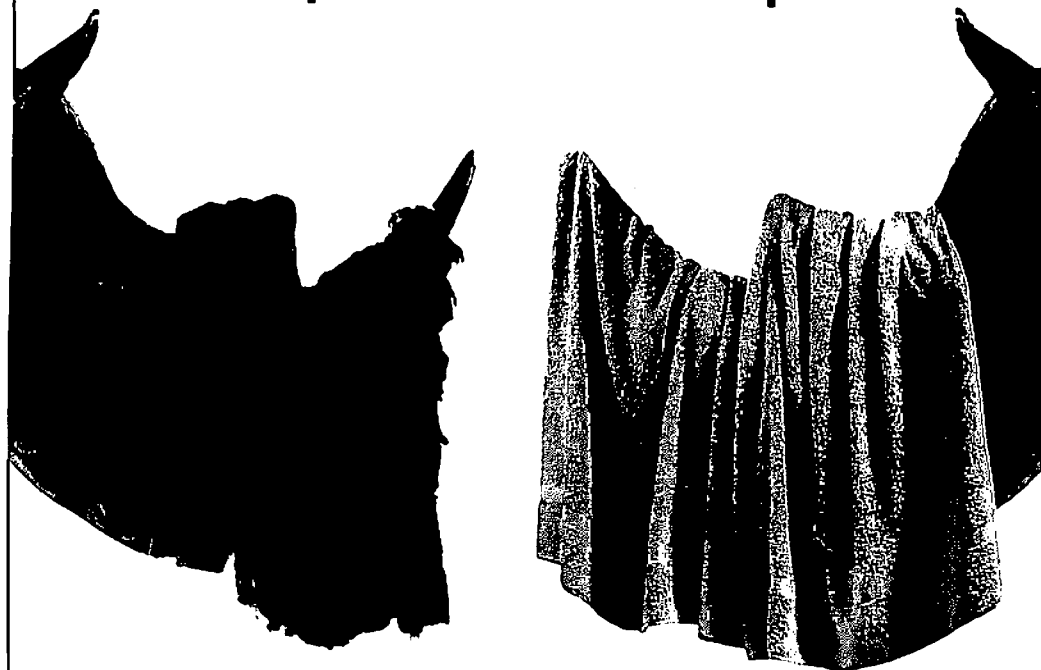
magazine

NEUSHOORN

**Naast de vertrouwde
Rhinocaps...**

**...is er nu ook
Rhinocaps Mild.**

MET KAMILLE

Het Neushoorn Magazine is
een uitgave van
Neushoorn Stichting Nederland
en verschijnt 2x per jaar

3^e jaargang nummer 8

Redactie:
Annemieke Mallant
Ingrid van der Meer
Raymond van der Meer

Fotografie:
Raymond van der Meer
(tenzij anders vermeld)

Vormgeving:
Nicole Kanters

Druk:
Inter-Contact te Alphen a/d Rijn

Met dank aan:
A. Beerenfenger
Bever Zwerfsport
Marco Intern Transport
C.H. Mens
J. de Slegte Boekhandel
Vemedi

Correspondentie-adres:
Neushoorn Stichting Nederland
Postbus 138, 2300 AC Leiden
Telefoon 06-12121506
ISSN: 1567-5459

In dit nummer:

 Voorwoord

Dierentuin belicht
Noorder Dierenpark Emmen

 Dieren S.O.S. in
de Biggame Parks

MayDay
for Rhinos

 Hoe het
allemaal begon...

Neushoornberichten

Voorwoord

Terwijl Nederland zich aan het voorbereiden is voor de komende zomer, is Swaziland zich langzaam aan het herstellen van hun afgelopen zomer. Het jaar 2000 zal de boeken ingaan als het jaar van de non-stop vloedgolven. Normaal valt er in een jaar gemiddeld 600 mm regen, alleen in januari/februari werd er al 1.100 mm regen gemeten! Het noodweer heeft veel schade aangericht; wegen en bruggen werden weggeslagen en de Biggame Parks hebben enorme problemen gehad. In Mkhaya werd een gedeelte van de omheining weggespoeld en de rangers hebben dagen- en nachtenlang bij het hek gestaan om er zeker van te zijn dat de olifanten, nijlpaarden, neushoorns en buffels niet zouden ontsnappen, totdat het weer opgeknapt was en men de omheining kon repareren. De rivier stond zo hoog dat het water in de tenten in het toeristenkamp stond, en de inhoud van één van de tenten werd weggespoeld om vervolgens nooit meer teruggevonden te worden. De toeristen moesten geëvacueerd worden en dagenlang kon er niemand Mkhaya meer in of uit, doordat de wegen onbegaanbaar waren. Een grote (financiële) strop voor het park. Zelfs in mei is er nog regen gevallen en was er een enorme storm, dat is erg ongebruikelijk om deze tijd van het jaar. De wegen zijn nog steeds erg slecht en men is op zoek naar machines om de wegen te egaliseren en te draineren. Een ander risico wat men nu loopt is dat er dieren vast blijven zitten in de modder. Men maakt zich vooral zorgen om de neushoorns en de jonge olifantjes. We hopen maar dat het allemaal goed afloopt, maar dat het een ramp is dat is zeker.

Tussen al het natuurgeweld was er ook nog een mooi moment: er is een zwarte neushoorn geboren! Het kleintje is een mannetje en is door de rangers "Millennium" genoemd. Hij eet zich lekker vol en zlet er goed uit. Ook met zijn moeder Lutiya gaat het uitstekend.

Door de vele regenval is er nog niet begonnen met de bouw van de rangerpost welke gebouwd zou gaan worden met het geld wat door de basisschool E.L.S. is opgehaald vorig jaar oktober. Dat geld blijft uiteraard gereserveerd staan voor dit doel. Inmiddels hebben wij de afgelopen twee jaar met elkaar het geld bij elkaar gespaard voor de bouw van een groot waterreservoir. Ons volgende doel is onder andere een crossmotor. De vraag naar een crossmotor komt van Mick Reilly en de motor is bestemd voor de hoofdruiter. In geval van calamiteiten in het park, willen ze graag beschikken over een vervoermiddel dat snel ter plaatse kan zijn en zeker nu met alle regenval is weer gebleken dat een Landrover niet het juiste vervoermiddel is. Bij dit Neushoorn Magazine vindt u een acceptgiro ingesloten voor een donatie 2000/2001 en we hopen dat u ons het komend jaar ook weer wilt blijven ondersteunen.

In mei waren we in Londen bij MayDay for Rhinos en tevens brachten we een bezoek aan de London Zoo. We hebben daar goede contacten met de verzorgers van de neushoorns en zij vertelden ons dat de neushoorns uit Londen zouden vertrekken om elders deel te gaan nemen aan het fokprogramma voor zwarte neushoorns. De verzorgers vinden het jammer dat de dieren vertrekken, maar beseffen natuurlijk wel dat het beter is voor het voortbestaan van deze diersoort.

Tenslotte wil ik nog melden dat de Neushoorn Stichting Nederland een Neushoornclub heeft opgericht op Het Net. U kunt deze club bekijken door naar Het Net te gaan, vervolgens naar Clubs en daar intypen "Neushoornclub". Op deze clubpagina's staan vooral veel foto's en een aantal artikelen. We hebben contact met iemand die ons wil gaan helpen om een echte site te maken voor de Neushoorn Stichting Nederland met een eigen home-page met informatie en foto's, daarover meer in het volgende Neushoorn Magazine.

Raymond van der Meer

Je lekkerste jack...

-goed dat je eerst bij Bever bent geweest-

Gore-Tex jacks, berg-wandelschoenen, sokken, thermisch ondergoed en fleece, maar natuurlijk ook rugzakken, tenten en slaapzakken.

Als je van avontuurlijke wandeltochten houdt, is je uitrusting van groot belang. Bij Bever Zwerfsport vind je de grootste collectie functionele kleding en kampeeraccessoires overzichtelijk bij elkaar. Bever Zwerfsport heeft meer dan 12.000 artikelen voor actieve en avontuurlijke vakanties. Dus welke uitdaging je ook aangaat - je moet eerst bij Bever zijn geweest.

BEVER®
ZWERFSPORT
Outdoor Innovators

WWW.BEVER.NL

0900-2352383

35 cent p/m

Alkmaar • Almere • Amersfoort • Amsterdam • Apeldoorn • Arnhem • Breda • Den Haag • Eindhoven
Enschede • Groningen • Haarlem • Hilversum • Rotterdam • Steenwijk • Utrecht • Zoetermeer
Antwerpen/Merksem

Witte neushoorns op de Afrikasavanne Foto A. Mallant

In 1935 opende het Noorder Dierenpark zijn poorten voor het publiek en werd de jongensdroom van Willem S.J. Oosting verwezenlijkt. Hij had een deel van de tuin van zijn ouderlijk huis weten om te toveren tot dierenpark. Vlak na de oorlog was het Noorder Dierenpark de grootste toeristische trekpleister van het noorden. Op de succesjaren volgden ook teleurstellende jaren. Minder toeristen, betekende dan ook dat er minder geld was voor nieuwe projecten. In 1970 nam de gemeente Emmen de helft van het park over van de familie Oosting. Tegelijkertijd nam dochter Aleid Rensen-Oosting samen met haar man Jaap Rensen de directie over van haar vader.

Het Noorder Dierenpark begon aan een metamorfose. Het hoofdoel werd 'educatief' en werd het centrum en het vertrekpunt voor de 5 continenten, met zo'n 1000 dieren in complete natuur.

Het Noorder Dierenpark is er bewust voor gekozen om een natuurhouding te krijgen. Het aantal verschillende dieren en de huisvesting op een zo natuurlijk mogelijke

manier. De dieren hebben dan ook veel ruimte en leven, net als in het wild, met veel soortgenoten om zich heen en zelfs zoals op de Afrikasavanne, de Zuid-Amerikaanse vogeltuin en de pampa, met andere diersoorten.

In 1974 werden de bewoners van de Afrikasavanne opgeschrikt door de komst van twee jonge onstuimige witte neushoorns. Bort en Jennifer waren ongeveer 11/2 jaar en kwamen rechtstreeks uit Afrika. Al gauw waren zij gewend aan hun nieuwe omgeving en lieten de oppassers duidelijk merken wie de baas was. Bort en Jennifer bepaalde zelf wel wanneer het tijd was om naar stal te gaan, ondanks de verwoede pogingen van de oppassers door ze te lokken met sappig gras. Bort en Jennifer waren elkaars maatjes en tot paring is het dan ook nooit gekomen.

In 1994 werd vanuit Whipsnade (Engeland) een attractieve jongedame, genaamd Gingabelle, overgebracht naar het Noorder Dierenpark. Zij moest het hoofd van Bort op het dragen, maar Bort moest niets van haar hebben en er volgde regelmatig scher-

mutselingen. Jennifer en Gingabelle konden het echter wel prima met elkaar vinden. Op zekere dag sprong er toch een vonk over tussen Gingabelle en Bort en de liefde moest dan ook verklaard gaan worden. Echter Bort had totaal geen ervaring; in de hoogste staat van opwindung besteedde hij keer op keer zijn geliefde. Alleen steeds op de verkeerde plaats, maar oefening baart kunst en werd eindelijk gekozen voor het voor dat doel geëigende lichaamsdeel van Gingabelle.

Zijn enthousiasme bereikte daarbij zulke hoogte dat hij zich triomfantelijk op z'n achterpoten verhief en ... steil achteroverviel. De hele savanne dreunde bij het neerkomen van 2000 kg neushoorn. Op 18 maart 1996 werd het eerste neushoorn jong geboren. Zijn naam is Kapamba, wat "Opperhoofd" betekend. Bort en Gingabelle hebben de smaak te pakken en in 1998 wordt Banyari geboren. Inmiddels zijn deze twee jongelingen verhuisd naar dierentuinen in Frankrijk en Australië.

In november 1999 schonk Gingabelle het leven aan Wamaka, wat "sterk" betekend. Een week na zijn geboorte werd hij door zijn moeder doodgedrukt. De kleine neushoorn had last van diarree en kreeg hiervoor een antibiotica injectie. Misschien was Gingabelle geschrokken van de prik die haar zoon kreeg of van de angst-geluiden

die hij maakte, waar zij op reageerde. Nadat zij de hele nacht over haar dode jong had gewaakt, konden de oppassers de volgende ochtend de kleine Wamaka weghalen.

Harmen Boelsma, één van de drie oppassers van het savannegebied, verteld dat Gingabelle over deze traumatische ervaring heen is maar nog niet vruchtbaar is geworden. Sinds 1991 is Harmen werkzaam in het Noorder Dierenpark. Hij begon als oppasser bij de bavianen, kangaroes en emu's. Na 4 jaar kwam hij terecht bij de savannedieren en de nijlpaarden. Het dagelijks werk van Harmen bestaat uit het schoonmaken van de stallen, voeren en het geven van rondleidingen en interviews. 's Zomers verblijven de dieren op de savanne, maar in de winters staan de dieren op stal en worden zij uitgelaten op een patio die zich tussen de stallen bevindt. Het voedsel van de neushoorns bestaat voornamelijk uit hooi, aangevuld met krachtvoer. De giraffen en de neushoorns zijn Harmen's favoriete dieren. De giraffen vanwege hun gracieuze houding en zachtmoedig karakter en de neushoorns omdat zij ondanks hun krachtig uiterlijk, sociaal en zachtmoedig zijn.

Na nog een kop koffie neem ik afscheid van Harmen en breng ik de rest van de dag door in de schitterende Zuid-Amerikaanse vogeltuin en de uilenruïne.

Het Noorder Dierenpark is een prachtige dierentuin waar je de hele dag kunt genieten van dieren die ongestoord leven zoals zij dat ook zouden doen in de wilde natuur.

Annemiek Mallant

<< Verzorger
Harmen Boelsma.
Foto M. Stiemer

Dieren S.O.S *in de Biggame Parks.*

Hoewel er in de parken Mlilwane, Hlane en Mkhaya naar gestreeft wordt de natuur zoveel mogelijk zijn gang te laten gaan, is het soms wel eens nodig om in te grijpen als het om een ziek dier gaat. Vaak worden zieke dieren door de rangers tijdens de patrouille gesignaleerd. Het dier wordt een paar dagen extra in de gaten gehouden en als het echt niet langer gaat wordt er actie ondernomen. Mickey Reilly kan in veel gevallen de dieren zelf behandelen en op één van zijn "dokter"dagen ging ik met hem mee.

We kregen 's middags een melding uit Hlane: er was een cheetah gesignaleerd die mank liep. Mick pakte verbandspullen, gips en een grote schaal in en we gingen op pad. Ik was erg opgewonden, want een cheetah met een gebroken poot was toch wel iets bijzonders. Na een uurtje rijden kwamen we aan en gingen op

zoek naar het dier. De rangers wisten waar hij ongeveer was en na een tijdje hadden ze hem gevonden. Mick schoot een verdovingspijlje op hem af, om hem onder narcose te brengen. Toen pakte hij het dier bij kop en kont om hem vervolgens naar de auto te brengen. We legde hem in de achterbak van de pick-up. Mick keek naar de wond en was echt geschokt; het was niet zomaar een gebroken poot maar de botten staken eruit. Het was dus een open breuk, welke niet in het gips gezet mocht worden. Vertwijfeld vroeg Mick zich af wat hij moest doen; hij zelf kon er niets aan doen er moest een dierenarts bijkomen. Via de radio hadden we contact met zijn moeder, Liz Reilly, en zij probeerde telefonisch dierenartsen te bereiken. Het duurde een hele tijd en ondertussen begon het donker te worden. Geen van de dierenartsen durfde het aan de cheetah te opereren en er werd besloten dat het dier naar

Pretoria (Zuid Afrika) moest, daar is een dierenziekenhuis en zij wilden hem wel opereren. Maar hoe krijg je een cheetah zo snel in Pretoria, het dier moest vergaan van de pijn. We namen hem mee naar Mkhaya in de achterbak van de pick-up. Mick had er niet op gerekend dat het dier vervoert zou gaan worden, dus hij had niet zoveel verdovingsmiddel bij zich. Met het dier in de achterbak, een ranger naast hem om hem in de gaten te houden, reden we als een gek naar Mkhaya. Onderweg werd de cheetah wakker en gaf Mick hem het laatste druppeltje verdovingsmiddel dat hij nog had. We kwamen net op tijd in Mkhaya aan, de cheetah was net weer aan het wakker worden. Toen begon voor de cheetah de ellende pas goed, want er was een vergunning nodig om het dier te kunnen vervoeren. Er was afgesproken met een dierenarts van het dierenziekenhuis dat hij de cheetah met een vliegtuigje op zou komen halen vanaf Manzini, het vliegveld van Swaziland. Het dier was op vrijdagavond vanuit Hlane naar Mkhaya gekomen. Hij zat daar in een hok en kon goed in de gaten gehouden worden. Mick voerde hem een jong wrattenzwijn, wat hij smakelijk opat. Een goed teken! Ondertussen werd het zaterdag, zondag, maandag en hadden wij nog steeds geen vergunning. Op dinsdagmiddag was het zover; de vergunning was klaar. Nadat de vergunning opgehaald was zagen we dat het geen vergunning voor een cheetah maar voor een luipaard was! Nog niet goed dus. Woensdag hadden we de juiste papieren, en nadat een plaatselijke dierenarts gezien had dat de cheetah geen hondsdelheid had konden we het dier donderdagochtend eindelijk op laten halen van het vliegveld. Met de cheetah weer in de achterbak reden we door Manzini naar het vliegveld. Ik zat met een ranger ach-

ter in de auto bij de cheetah en Ingrid zat met een medicijnkoffertje voorin de auto bij Mick. Op een gegeven moment werd de cheetah weer wakker en de ranger meldde dit via zijn radio aan Mick. Deze was er echter van overtuigd dat hij de cheetah genoeg verdovingsmiddel had gegeven tot aan het vliegveld. Na nog eens 5 minuten keek Ingrid achterom naar ons en zag ons worstelen met de cheetah in de achterbak. Ze alarmeerde Mick en we stopte midden in de stad om het dier nog een extra shot te geven. Het duurde echter een paar minuten voor het dier weer insliep, dat was wel spannend! Uiteindelijk kwamen we aan op het vliegveld en de dierenarts stond al te wachten. De cheetah was licht uitgedroogd en kreeg onmiddellijk een infuus. We waren zo blij dat het dier, na bijna een week, eindelijk geholpen kon worden dat we wel konden janken. Ongelofelijk wat een bureaucratie. Als het een mens was geweest had hij dezelfde avond nog geopereerd geworden. Na de operatie, die overigens geslaagd was, werd de cheetah overgebracht naar De Wild Cheetah and Wildlife Centre in Zuid Afrika. Zij hebben hem daar opgevangen en verzorgd. Ingrid en ik zijn een paar maanden later, toen we weer in Afrika waren, bij De Wildt gaan kijken hoe het met de cheetah was. Hij was toen inmiddels nog 3 keer geopereerd en ze hadden een stukje van het bot in zijn poot afgehaald. Hij zat in een heel klein kooitje want hij moest zich rustig houden. De cheetah zal bij De Wildtblijven, zodat zij hem kunnen gebruiken voor hun fokprogramma. Het dier kan niet meer terug naar Swaziland, want hij is gehandicapt en zou zichzelf niet meer kunnen redden in Hlane tussen zijn soortgenoten.

Raymond van der Meer

Annemieke bedankt!

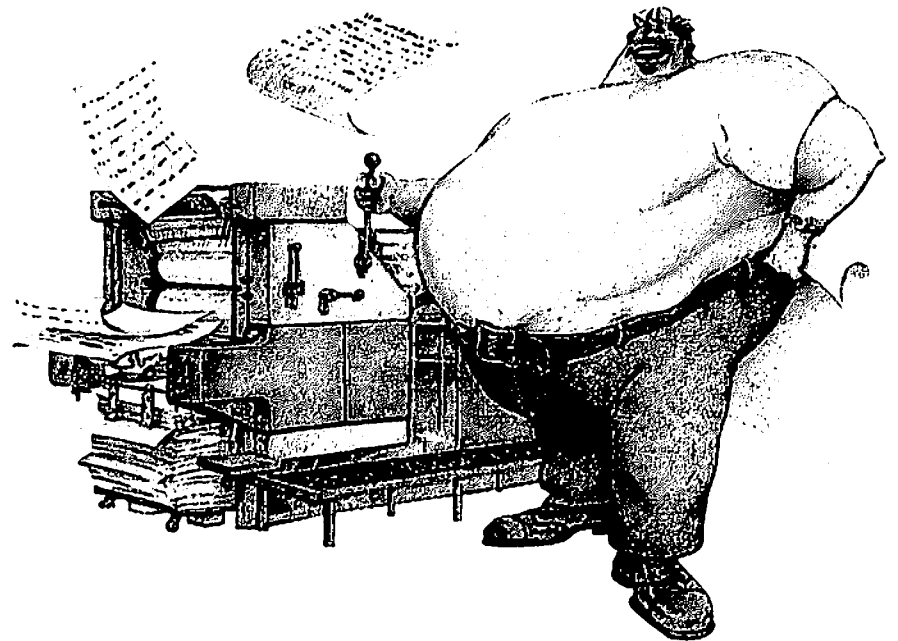
Terwijl we druk bezig zijn met het maken van dit Neushoorn Magazine, krijgen we het bericht dat onze vriendin en vrijwilligster van het eerste uur Annemieke Mallant tijdens haar vakantie in haar zo geliefde Afrika is overleden. Ongeloof, onmacht, tranen, er zijn gewoon geen woorden voor. We blijven ons Annemieke herinneren als super-enthousiast persoon die helemaal gek was van Afrika en van de neushoorns in het bijzonder. Zij heeft in Mkhaya Game Reserve gewerkt als eco-volunteer en werd donateur en vrijwilliger van de Neushoorn Stichting Nederland. Waar nodig ging zij ook met ons mee om haar enthousiaste verhaal te vertellen. Eind 1999 ontvingen wij van haar werkgever Nationale Nederland een donatie van fl. 1.000,-. Elk jaar ondersteunt Nationale Nederlanden een aantal goede doelen en het personeel kan aangeven welk doel zij voor een donatie in aanmerking willen laten komen en waarom. Annemieke had de Neushoorn Stichting Nederland voorgedragen en haar initiatief werd beloond met een donatie aan onze stichting. Geweldig!

Annemieke heeft een interview gehouden met de verzorger van de neushoorns in Noorder Dierenpark Emmen, wat we wel plaatsen in dit Neushoorn Magazine. Het is het laatste wat ze voor de Neushoorn Stichting Nederland gedaan heeft, maar wel met hetzelfde plezier als waarmee ze alles voor ons deed. We zullen haar missen, niet alleen als vrijwilligster, maar zeker ook als goede vriendin.

Raymond en Ingrid van der Meer

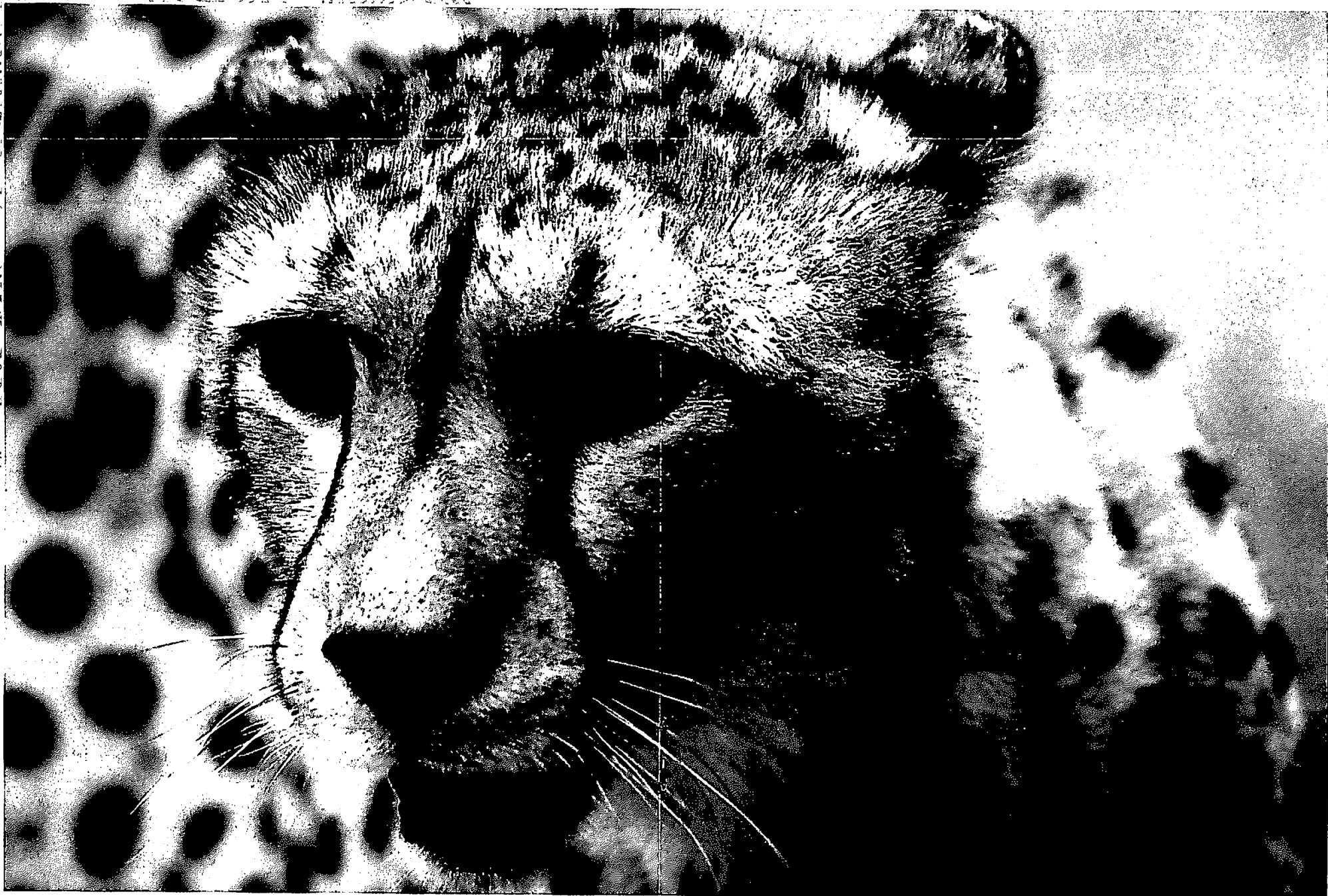

Zwaargewicht in offsetdruk

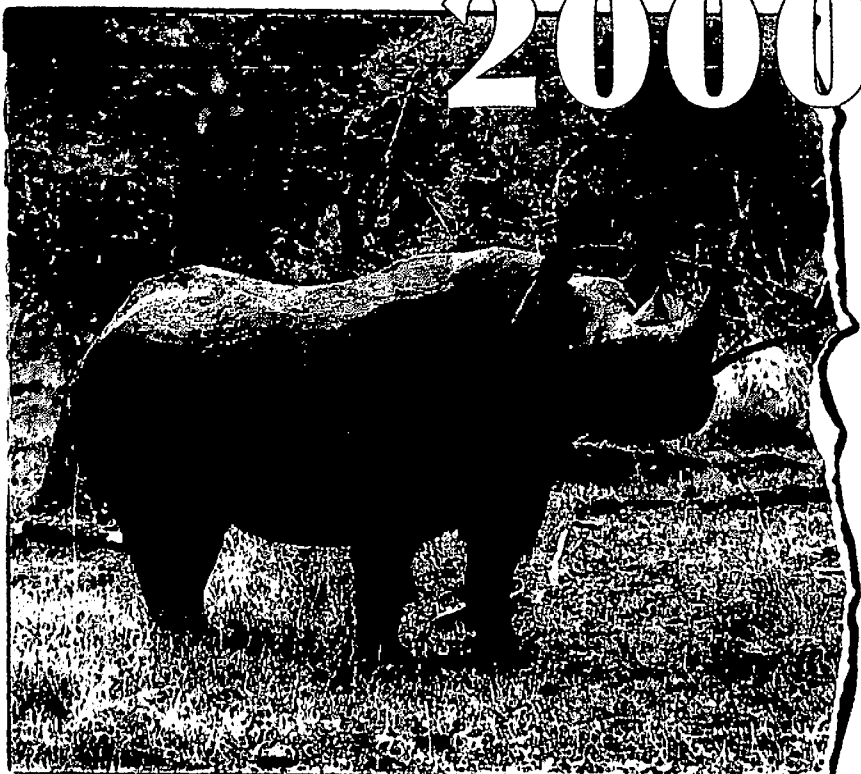
Maatschapslaan 43 • Alphen aan den Rijn
Postbus 431 • 2400 AK Alphen aan den Rijn
Telefoon: (0172) 41 88 00 • Fax: (0172) 41 88 08
www.inter-contact.nl • studio@intercontact.nl

F F S E T D R U K K E R I J
N T E R - C O N T A C T

Rhino MayDay

2000

Op zaterdag 13 mei werd er in Londen in de Royal Geographical Society voor de vijfde maal een Rhino MayDay georganiseerd door de UK Rhino Group. Deze UK Rhino Group bestaat uit 28 organisaties die met elkaar samenwerken om de neushoorn voor uitsterven te behoeden.

Ze hebben een aantal doelstellingen geformuleerd:

- * het beschermen en in stand houden van de vijf bedreigde neushoornsoorten over de gehele wereld
- * het publiek bewust maken van de afname van het aantal neushoorns en voorlichting geven

over de beschikbare middelen die er zijn om de neushoorns in stand te houden

- * als groep druk uit te oefenen op overheidsinstellingen om fondsen te werven en actie te ondernemen voor de instandhouding van de neushoorn
- * het gezamenlijk organiseren van grote evenementen op nationaal niveau, om geld in te zamelen voor de instandhouding van de neushoorn
- * het onderling uitwisselen van relevante informatie
- * aanwezigheid en deelname bij afvaardiging van de UK Rhino Group bij internationale conferenties en zorgen voor de ver-

spreading van rapporten en informatie naar elk lid van de UK Rhino Group

- * het aanmoedigen van de handhaving van de internationale wetgeving, CITES in het bijzonder, met betrekking tot de handel in neushoorns en neushoornproducten

Tijdens de Rhino MayDay zijn er een aantal organisaties die vertellen waar ze mee bezig zijn, hoe projecten lopen en wat de resultaten zijn.

De algemene conclusie was dat het voortbestaan van de neushoorn nog steeds kritiek is. Naar schatting zijn er nog ongeveer 2.600 zwarte neushoorns, ongeveer 8.000 (zuidelijke) witte neushoorns, 25 (noordelijke) witte neushoorns, ± 350 Sumatraanse neushoorns, ± 2.300 Indische neushoorns, ± 60 Javaanse neushoorns. Er worden door de organisaties verschillende strategieën gevolgd om de neushoorn voor uitsterven te behoeden. De basis van alle strategieën is: maximale bescherming en optimale fokprogramma's.

In 1994 is Rhinowatch in Zimbabwe begonnen met een nieuw project voor de bescherming van de neushoorns door middel van radio-collaring. Om de nek van de neushoorn werd een band met een zendertje geplaatst. Men heeft een aantal dingen moeten overwegen voordat men op deze methode overging:

1. kans van slagen (hoelang blijft zo'n band zitten?)
2. kosten (± \$100.000 voor 60 collars, helicopter voor racen, ontvangstset)
3. aanspreken van verschillende fondsen (voor benodigdheden voor de rangers: uitrusting, kleding, schoenen, voor follow-up actie: regelmatig per helicopter visuele waarne-ningen doen)
4. wat heeft het voor effect op de vruchtbaarheid van de

vrouwtjes (verdoven/verplaatsen voor het aanbrengen van de collars)?

5. kun je een neushoorn herkennen aan zijn voetafdruk? (objectief: alle informatie over plaats, tijd, grootte van de afdruk werd in de computer gezet. Een rekenprogramma ging calculeren en kwam met de naam van een neushoorn).

Dit collar-project heeft 5 jaar geduurd en de conclusies zijn getrokken. Uit onderzoeken is gebleken dat de misluktingskans van een collar erg hoog is, het ding moet goed passen en lang om de nek blijven zitten. De kosten voor het passen en opnieuw aanbrengen van de collar waren veel te hoog. Zo'n 15% van de neushoorns raakte gewond door de collars. Dit varieerde van lichte verwondingen tot diepe vleeswonden achter de oren van het dier. Het verdoven en verplaatsen van de dieren voor het aanbrengen van de collar had wel degelijk invloed op de vruchtbaarheid van de vrouwtjes. Volgens Rhinowatch is deze strategie onaanvaardbaar. Er moet grotere nadruk gelegd worden op het financieren van goedgetrainde, goed gemotiveerde en van een goede van uitrusting voorziene rangers voor de bescherming, en er moet gekeken worden naar niet-verstorende technieken voor observatie.

Dit was een korte samenvatting van één van de lezingen over pogingen tot maximale bescherming van de neushoorns. Het is vaak moeilijker dan men denkt. Ook met betrekking tot het fondsen werven voor deze projecten; geld voor een nieuw collar-project zou heel snel te verkrijgen zijn, terwijl geld voor een goede uitrusting van de rangers een stuk moeilijker is en misschien nog wel veel belangrijker.

Het was een erg interessante dag die werd afgesloten met een Neushoorn Kunst Veiling, waarvan de opbrengsten goede kwam van de UK Rhino Group.

mens

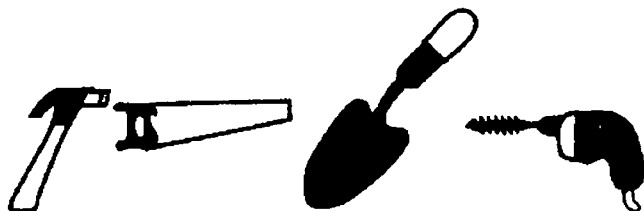

Timmer-, onderhouds- en klusbedrijf

Voor:

**DAKKAPPELLEN, SERRE'S,
DUBBEL GLAS, ZONWERING**

**GESPECIALISEERD IN
LEVEREN EN MONTEREN
VAN ALLE SOORTEN KOZIJNEN**

C.H. Mens
Nassastraat 6
2316 JD Leiden
Tel.: 071 - 522 39 02
Mobiël: 06- 51990438

Swaziland is een land qua oppervlakte half zo groot als Nederland en grenst aan Mozambique (105 km) en Zuid Afrika (430 km). Het is in de 18e eeuw gesticht door het Bantu volk uit Mozambique en kwam in 1903 onder Brits protectoraat met koloniale wetten. Swaziland werd onder leiding van Sobhuza II in 1968 onafhankelijk verklaard en is nu een tweeledige monarchie met een koning (de huidige koning is Mswati III) en een koningin-moeder. De officiële taal is Engels en Siswati.

Over Swaziland....

Hoe het allemaal begon met de parken in Swaziland ...

DEEL 1

Ted Reilly is in 1938 geboren in Swaziland op een familieboerderij genoemd Mlilwane. Toen Ted 18 jaar was begon hij zijn opleiding in Eën van de Natal parken in de provincie KwaZulu Natal in Zuid Afrika. Het zag er maar uit dat zijn loopbaan in natuurbehoud van korte duur zou zijn. Toen zijn vader overleed vertelde zijn moeder Ted dat hij naar huis moest komen om mee te helpen op de boerderij, waar zijn hulp hard nodig was. De terugreis vanuit Natal naar huis was voor Ted een 200 kilometer lange tocht dwars door Swaziland. Als 12-jarige jongen had hij deze trip ook al eens gemaakt met zijn vader. Toen zag hij, zover hij kon kijken, wilde dieren lopen. Maar toen Ted daar tien jaar later weer liep was hij stomverbaasd; het landschap was enorm veranderd en hij zag geen enkel wild dier. Dit greep hem enorm aan en vanaf dat moment wist Ted Reilly, dat zijn toekomst niet lag in het runnen van de familie-boerderij maar dat hij er voor ging vechten om de wilde dieren weer in Swaziland terug te krijgen.

Het was geen gemakkelijke opgave voor iemand zonder geld en grond om te dieren op te plaatsen. Hij besloot de boerderij van zijn ouders te gebruiken van het realiseren van zijn doel.

Als eerste moest het landschap weer geschikt gemaakt worden als natuurlijke leefomgeving voor de wilde dieren. Ted begon met het terugbrengen van de oorspronkelijke beplanting en bomen in Mlilwane. Hij verzamelde daarvoor zaadjes en plantte deze op een stuk grond van 460 ha. groot. Hij bouwde 2 dammen in een rivier zodat er twee meren ontstonden, waar later krokodillen en nijlpaarden zouden kunnen komen en andere diersoorten

die afhankelijk waren van water. Zo werden er diverse waterplanten, reptielen en amfibieën in de meren losgelaten.

Het eerste nijlpaard kwam in 1967 uit Zuid Afrika. Ted wilde ook graag grazende dieren zoals zebra's en gnoes weer terugbrengen in Mlilwane. Hiervoor moest hij enorme stukken grond voorzien van gras. Toen het moment was aangebroken om deze dieren terug te halen vroeg hij hulp van koning Sobhuza II. In 1945 kocht koning Sobhuza II een stuk landbouwgrond van David Forbes, één van de eerste natuurbeschermers in Swaziland. Op dit geïsoleerde grondgebied (Hlane) leefde nog een aantal wilde dieren. De wens van de koning was om op dit stukje land de dieren te beschermen tegen stropers, maar helaas lukte dit niet.

Ted nodigde de koning uit om eens een kijkje te komen nemen in Mlilwane. Wat de koning daar zag deed hem denken aan zijn jeugd. Hij zag groene grasvlaktes die omheind waren om de dieren binnen te houden en de mensen erbuiten. Doordat de koning inzag dat Ted erg serieus bezig was gaf hij hem toestemming om zebra's en gnoes in Hlane te vangen. Ted en zijn rangers gingen direct aan het werk, ze hadden de beschikking over een oude jeep die ze Jezebel noemde. Binnen enkele maanden brachten zij gnoes, zebra's, koedoes en waterbokken vanuit Hlane naar Mlilwane.

Ondanks de omheining en de rangers die in Mlilwane waren, volgden de stropers de dieren naar Mlilwane. Koning Sobhuza II besloot om hier iets aan te doen, in de hoop dat hij ze kon tegenhouden. Hij riep alle dorpshoofden bijeen. Deze dorpshoof-

den moesten hun dorpsgenoten informeren dat de koning had verteld dat stropen voortaan niet meer toegestaan was. De bevolking luisterde goed naar hun koning en het stropen stopte. Het stropen stopte echter alleen in Mlilwane, elders in Swaziland en ook in de konings eigen park Hlane ging het stropen door.

Hoe slecht het ervoor stond met de wilde dieren in Hlane ondervond de koning in 1967. De koning gaf een aantal koninklijke jagers toestemming te jagen in Hlane. Dit gebeurde onder een aantal voorwaarden; vooraf bepaalde kleine aantallen van bepaalde diersoorten mochten geschoten worden. De geschoten dieren zouden gebruikt worden voor een traditionele Swazi ceremonie. Echter na enkele dagen keerden de jagers terug van de jacht met als buit slechts één impala. De koning was zeer geschokt want hij wist dat het betekende dat er in Swaziland bijna geen wilde dieren meer over waren. Hij besefte dat er onmiddellijk iets gebeuren moest om de laatste dieren in Hlane te redden.

Denkend aan het succes van Mlilwane riep de koning hiervoor de hulp in van Ted Reilly. Ted kreeg de opdracht Hlane het eerste natuurreservaat in Swaziland maken. Dit werd een kostbare onderneming voor de koning. Als eerste werd de helft van Hlane

(15.000 ha) omheind en rangers werden ingezet om de stropers op te sporen en de dieren te beschermen. Na enkele maanden hard werken en voorbereidingen treffen was de tijd aangebroken om weer dieren uit te zetten in Hlane. Er waren ook dieren bij die Ted in het verleden uit Hlane gehaald had om in Mlilwane uit te zetten.

In 1975 kwam er een nieuwe uitdaging voor Ted en zijn vrouw (hij was inmiddels getrouwd) Liz. Zij wilden de laatste Nguni koeien redden die nog in Swaziland leefden. De Nguni koe is een zeer sterk koeienras en ze leefden al zo'n 1200 jaar in Swaziland. Ted en Liz kochten voor dit doel een stuk grond. Op dit grondgebied kwam een bomensoort met enorme dorens voor en ze besloten het gebied naar de boom te vernoemen; Mkhaya. Een voordeel van Mkhaya was dat het al helemaal omheind was en ook hier liet Ted rangers patrouilleren. De stropers gingen steeds minder risico nemen en zo kregen ook de kleinere diersoorten de kans om zich voort te planten. Deze dieren leefden al in Mkhaya. Maar Ted wilde hier ook grote grazers, zoals wilde neushoorns. In het verleden toen er nog volop neushoorns waren en Nguni's leefden deze diersoorten ook naast elkaar in de vrije natuur in Swaziland. Dus waarom zou dat nu weer niet kunnen?

Ted bracht neushoorns, zebra's en gnoes vanuit Hlane en Mlilwane naar Mkhaya. In de loop der jaren werd Mkhaya steeds groter en groter en werd het aangekochte land ook steeds omheind.

De rangerpatrouilles werden hiervoor ook uitgebreid. De Mkhaya Nguni Boerderij ging steeds meer op een reservaat lijken en daarom veranderde Ted in 1981 de naam in Mkhaya Game Reserve (Mkhaya wilde dieren reservaat).

Mkhaya is nu een paradijs voor witte- en zwarte neushoorns, maar dat is in het verleden ook wel anders geweest. Men denkt dat de laatste neushoorns rond 1890-1900 uit Swaziland zijn verdwenen. Een van de oorzaken hiervan is dat in 1850 de eerste Europeanen Swaziland introkken en zich daar vestigden met hun boerderij. Swaziland was in die tijd een land waar wilde dieren, dus ook neushoorns, in over-

vloed waren. Dit veranderde echter snel. De Europeanen schoten erop los. Het jagen werd gezien als sport en de neushoorns verdwenen als gauw uit het Swazische landschap.

De Europeanen zorgden in 1896 voor een nog grotere ramp; er brak veepest uit op de boerderijen. Dieren zoals impala's, roan antilopen, gnoes en hartebeesten stierven met honderden tegelijk. Doordat er steeds minder dieren voorkwamen konden de boeren, zonder in conflict te komen met de wilde dieren, hun boerderijen uitbreiden en werden er volop nieuwe boerderijen opgezet. Swaziland is deze gebeurtenissen nooit te boven gekomen. Het aantal wilde dieren is nooit meer op het oude niveau teruggekomen.

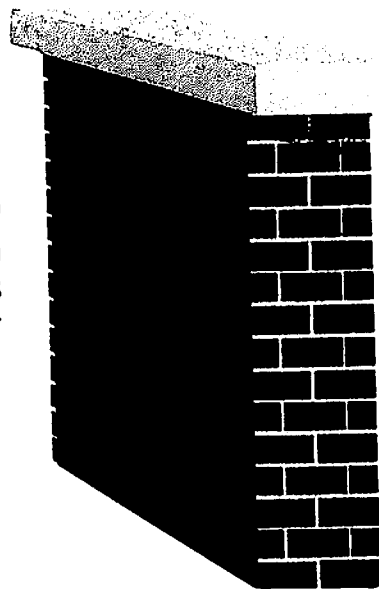
Het zou zeker 90 jaar duren voordat er weer neushoorns kwamen in Swaziland ...

**Voor al uw
metsel- en voegwerk
gaat u naar:**

A. Beerenfenger

Van Speykstraat 9
2315 TR Leiden
Tel. 071 - 521 74 88
B.G.G. 06- 51097497

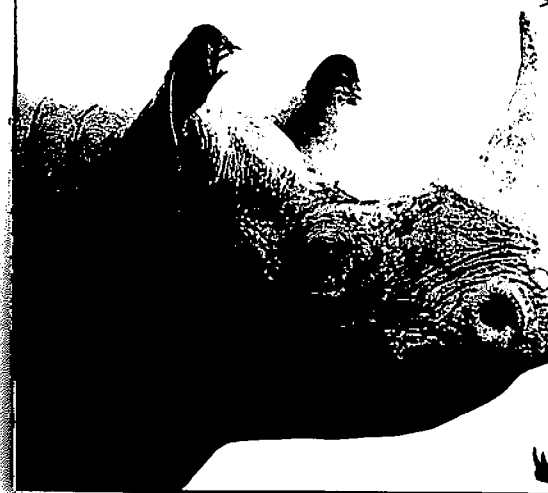
***Tevens zijn wij gespecialiseerd in
milieuvriendelijk gevelreinigen.***

NEUSHOORN *nieuws*

^ Diergaarde Blijdorp in Rotterdam: Indische neushoorn Namaste weer drachtig. Afgelopen november vertrok neushoornjong Kaila Padam vanuit Rotterdam naar de dierentuin van Madrid. De reden voor zijn vertrek was om ruimte te maken voor zijn broertje of zusje, dat in het begin van deze zomer verwacht wordt.

> London Zoo in Engeland:
Zwarte neushoorn Josh en Rosie gaan komend najaar verhuizen. Het vrouwtje Rosie gaat naar Chester Zoo en het mannetje Josh vertrekt naar Berlijn. De dierentuinen werken mee aan het internationale fokprogramma voor zwarte neushoorns en Josh en Rosie worden daar heen gebracht om voor nieuw bloed te zorgen binnen de bestaande groepen.

Ja, ik word donateur van de Neushoorn Stichting Nederland en steun daarmee haar activiteiten voor het behoud van de neushoorns. Mijn financiële bijdrage per jaar is:

☐ fl. 35,00

anders dan bovenstaand, nl. fl.

(minimale bijdrage fl. 35,00 per jaar)

Dhr/mevr : _____
Straat + nr : _____
Postcode : _____
Plaats : _____

Stuur uw ingevulde aanmeldingsbon naar:
Neushoorn Stichting Nederland
Postbus 138 2300 AC Leiden

Na ontvangst van uw aanmeldingsbon ontvangt u van ons een acceptgiro gebaseerd op bovenstaande gegevens.

Tevens ontvangt u tenminste 2x per jaar het "Neushoorn Magazine".

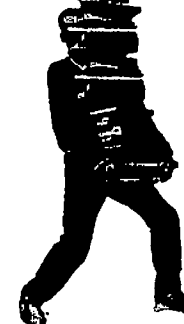
Inschrijfnummer Stichtingenregister K.v.K. 41169922

22

ALLES UIT DE KAST

(www.deslegte.com)

De Slegte geeft goed geld
voor goede gebruikte hoeken. De Slegte

23